
Document de ședință

A9-0257/23

31.7.2023

RAPORT

referitor la viitorul sectorului european al cărții
(2023/2053(INI))

Comisia pentru cultură și educație

Raportor: Tomasz Frankowski

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	13
INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	18
VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	19

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la viitorul sectorului european al cărții
(2023/2053(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 167 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere Convenția ONU din 13 decembrie 2006 privind drepturile persoanelor cu handicap,
- având în vedere Tratatul de la Marrakesh pentru facilitarea accesului la operele publicate al persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate din 27 iunie 2013,
- având în vedere Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale drepturilor de autor și ale drepturilor conexe în societatea informațională¹,
- având în vedere Directiva 2001/84/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2001 privind dreptul de suită în beneficiul autorului unei opere de artă originale²,
- având în vedere Directiva 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale³,
- având în vedere Directiva 2012/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind anumite utilizări permise ale operelor orfane⁴,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2017/1563 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 septembrie 2017 privind schimbul transfrontalier între Uniune și țările terțe de exemplare în format accesibil ale anumitor opere și ale altor obiecte ale protecției prin drept de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate⁵,
- având în vedere Directiva (UE) 2017/1564 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2017 privind anumite utilizări permise ale anumitor opere și ale altor obiecte ale protecției prin drept de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate

---

¹ [J O L 167, 22.6.2001, p. 10.](#)

² [J O L 272, 13.10.2001, p. 32.](#)

³ [J O L 376, 27.12.2006, p. 28.](#)

⁴ [J O L 299, 27.10.2012, p. 5.](#)

⁵ [J O L 242, 20.9.2017, p. 1.](#)

și de modificare a Directivei 2001/29/CE privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională⁶,

- având în vedere Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor⁷,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2017/1128 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind portabilitatea transfrontalieră a serviciilor de conținut online în cadrul pieței interne⁸,
- având în vedere Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE⁹,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013¹⁰,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2021/818 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a programului „Europa creativă” (2021-2027) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1295/2013¹¹,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2022/1925 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 septembrie 2022 privind piețe contestabile și echitabile în sectorul digital și de modificare a Directivelor (UE) 2019/1937 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind piețele digitale)¹²,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale)¹³,
- având în vedere Carta europeană pentru limbile regionale sau minoritare,
- având în vedere rezoluția sa din 19 mai 2021 referitoare la inteligența artificială în educație, cultură și sectorul audiovizual¹⁴,
- având în vedere rezoluția sa din 5 mai 2010 referitoare la „Europeana – etapele următoare”¹⁵,

---

⁶ [JO L 242, 20.9.2017, p. 6.](#)

⁷ [JO L 151, 7.6.2019, p. 70.](#)

⁸ [JO L 168, 30.6.2017, p. 1.](#)

⁹ [JO L 130, 17.5.2019, p. 92.](#)

¹⁰ [JO L 170, 12.5.2021, p. 1.](#)

¹¹ [JO L 189, 28.5.2021, p. 34.](#)

¹² [JO L 265, 12.10.2022, p. 1.](#)

¹³ [JO L 277, 27.10.2022, p. 1.](#)

¹⁴ [JO C 15, 12.1.2022, p. 28.](#)

¹⁵ [JO C 81 E, 15.3.2011, p. 16.](#)

- având în vedere rezoluția sa din 27 septembrie 2007 privind „i2010: Spre o bibliotecă digitală europeană”¹⁶,
  - având în vedere rezoluția Consiliului din 12 februarie 2001 privind aplicarea sistemelor naționale de tarifare a cărților¹⁷,
  - având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,
  - având în vedere raportul Comisiei pentru cultură și educație (A9-0257/2023),
- A. întrucât cărțile joacă un rol esențial în societățile noastre, fiind o sursă inestimabilă de cunoștințe, educație, cultură, informații și divertisment și un mijloc vital de păstrare și difuzare a valorilor, a diversității culturale și lingvistice și a patrimoniului cultural ale UE;
  - B. întrucât cărțile îmbunătățesc vocabularul și aptitudinile lingvistice, ajutând oamenii să înțeleagă și să exprime idei complexe și stimulând gândirea critică, curiozitatea, competențele analitice, participarea democratică și includerea socială;
  - C. întrucât cărțile joacă un rol deosebit de important și în viața persoanelor de la o vârstă foarte fragedă, contribuind la dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială a copiilor;
  - D. întrucât sectorul european al cărții este una dintre cele mai mari industrii culturale și creative din Europa, cu aproximativ 600 000 de titluri publicate anual, și se estimează că lanțul valoric general oferă locuri de muncă pentru mai mult de o jumătate de milion de persoane în UE;
  - E. întrucât întregul lanț valoric al sectorului cărții se bazează pe echilibrul dintre diferiții săi actori, cum ar fi autorii, editorii, distribuitorii, tipografi, traducătorii, vânzătorii de cărți, bibliotecile și, în fine, cititorii; întrucât fiecare dintre acești actori joacă un rol vital și orice măsură care are un impact negativ asupra unuia dintre ei afectează întregul lanț;
  - F. întrucât autorii reprezintă sursa creativă a tuturor cărților și coloana vertebrală a acestui sector;
  - G. întrucât editorii europeni, care sunt, în marea lor majoritate, IMM-uri sau chiar microîntreprinderi, joacă un rol esențial în garantarea diversității culturale și a libertății de exprimare, permițând astfel să se facă auzite voci diverse;
  - H. întrucât, pentru a crea o carte, editorii trebuie să facă investiții substanțiale și riscante pe termen lung pentru a putea asigura o gamă largă de opere creative;
  - I. întrucât capacitatea sectorului european al cărții de a oferi publicului o gamă largă de cărți se bazează pe un cadru eficient privind drepturile de autor, care permite fiecărei verigi din lanțul valoric să obțină remunerarea operelor și să investească în cărți noi;
  - J. întrucât sectorul cărții joacă un rol esențial în promovarea libertății de exprimare, care poate fi exercitată numai prin asigurarea libertății, independenței, pluralității editoriale și responsabilității autorilor în cadrul editurilor;

¹⁶ [JO C 219 E, 28.8.2008, p. 296.](#)

¹⁷ [JO C 73, 6.3.2001, p. 5.](#)

- K. întrucât influența și presiunea normativă exercitate de guvernele unor state membre asupra sectorului cărții și fenomenul autocenzurii autorilor au un impact negativ asupra diversității culturale și a libertății de exprimare, ceea ce contravine valorilor UE;
- L. întrucât cărțile tipărite, cărțile electronice și cărțile audio sunt opțiuni distincte disponibile pe piață și se completează reciproc;
- M. întrucât cărțile tipărite reprezintă aproximativ 85 %¹⁸ din vânzările de cărți de pe piața europeană, sunt preferate în special de cititorii tineri și s-au dovedit a fi mai benefice pentru dezvoltarea copiilor;
- N. întrucât librăriile și bibliotecile, în special în cadrul comunităților locale, servesc drept puncte de acces pentru promovarea lecturii, cunoașterii și culturii și joacă un rol esențial în promovarea incluziunii sociale și digitale;
- O. întrucât războiul de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei, creșterea, în consecință, a costurilor în acest sector, inflația galopantă și criza hârtiei au adus dificultăți importante pentru sectorul cărții și i-au afectat competitivitatea;
- P. întrucât pandemia de COVID-19 a avut un impact semnificativ asupra sectorului european al cărții, provocând efecte diferite în statele membre și asupra diferitelor părți ale lanțului valoric; întrucât, cu toate acestea, sectorul a dat dovadă de reziliență în această privință, în special în statele membre care au oferit sprijin adecvat și specific;
- Q. întrucât numeroase cărți publicate în UE nu sunt disponibile pentru cititorii europeni, din cauza fragmentării lingvistice și geografice a pieței UE și, în special, din cauza lipsei traducerilor din alte limbi decât engleza, inclusiv limbi mai puțin folosite;
- R. întrucât s-a înregistrat o scădere constantă a lecturii din cauza popularității platformelor de comunicare socială, a platformelor digitale și a aplicațiilor, care, în multe cazuri, au înlocuit lectura de agrement ca activitate recreativă;
- S. întrucât proporția cărților produse în formate accesibile persoanelor cu dizabilități este în continuă creștere, dar este încă insuficientă;
- T. întrucât disponibilitatea cărților digitale oferă posibilitatea de a îmbunătăți accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități, ceea ce necesită investiții adecvate în producția de diferite formate și în dezvoltarea competențelor relevante;
- U. întrucât lipsa interoperabilității între formatele cărților electronice consolidează poziția actorilor dominanți de pe piață, limitând în același timp opțiunile și protecția consumatorilor;
- V. întrucât Brexitul a afectat în mod semnificativ lanțul de aprovizionare al pieței europene a cărților, perturbând importurile și exporturile și crescând prețurile cărților și costurile de transport și vamale, ceea ce are un impact negativ asupra diseminării conținutului european;

---

¹⁸ European Book Market Statistics 2021-2022, Federația Editorilor Europeni.

- W. întrucât Brexitul a avut un impact negativ și asupra dezvoltării competențelor atât de necesare în sectorul editorial, prin reducerea schimburilor de studenți dintre Regatul Unit, Irlanda și alte țări europene în cadrul unor programe de publicare foarte bine concepute;
- X. întrucât penuria actuală de hârtie și cerneală îngreunează producția de cărți;
- Y. întrucât multe cărți pentru copii sunt tipărite în Asia din cauza capacității de producție insuficiente din Europa;
- Z. întrucât Regulamentul privind defrișările¹⁹ va obliga tipografiile și producătorii de hârtie să colecteze și să transmită date privind sursele lemnului utilizat pentru producția de hârtie pentru cărți, deoarece acesta devine imposibil de urmărit odată ce a fost transformat în hârtie;
- AA. întrucât prețurile fixe pentru cărți în unele state membre servesc drept instrument de protecție a politicilor lor culturale și pot contribui la asigurarea pluralității editoriale, a unei oferte abundente de cărți și a unei rețele locale diversificate de librării independente, în special având în vedere creșterea vânzărilor online,

Importanța societală a accesului la cărți

1. invită toate statele membre să recunoască valoarea cărților ca bunuri esențiale și să ia măsuri la nivel național pentru a promova în continuare lectura de la o vârstă fragedă;
2. subliniază necesitatea de a realiza un echilibru în ecosistemul cărților prin garantarea rolurilor specifice ale diferiților actori din lanțul valoric, cum ar fi autorii, editorii, tipografiile, distribuitorii, traducătorii, librăriile și bibliotecile;
3. subliniază valoarea cărților ca instrumente pentru promovarea diversității și a includerii în societate a grupurilor expuse riscului marginalizării, în special a persoanelor fără competențe digitale, a persoanelor cu dizabilități și a minorităților;
4. invită, în acest sens, statele membre să pună în aplicare Actul european privind accesibilitatea²⁰ cât mai curând posibil și să ia măsuri pentru a se asigura că, în interesul incluziunii culturale, sociale și profesionale, cărțile sunt disponibile în formate accesibile persoanelor cu dizabilități;
5. reamintește că Actul european privind accesibilitatea merge mână în mână cu Tratatul de la Marrakesh, care a fost transpus în legislația UE prin Directiva (UE) 2017/1564 și Regulamentul (UE) 2017/1563 și, prin urmare, subliniază necesitatea de a evita duplicarea și concurența neloială în momentul în care cărțile sunt puse la dispoziție;
6. subliniază că, din cauza numărului mare de titluri disponibile pe piață și a provocărilor tehnice legate de accesibilitate, nu toate cărțile electronice vor fi accesibile până în 2025;

---

¹⁹ [Regulamentul \(UE\) 2023/1115 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind punerea la dispoziție pe piața Uniunii și exportul din Uniune ale anumitor produse de bază și produse asociate cu defrișările și degradarea pădurilor și de abrogare a Regulamentului \(UE\) nr. 995/2010, JO L 150, 9.6.2023, p. 206.](#)

²⁰ [PE/81/2018/REV/1 din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor, JO L 151, 7.6.2019, p. 70.](#)

7. invită, prin urmare, statele membre să se asigure că sunt puse la dispoziție resurse adecvate pentru a acoperi costurile ridicate și reamintește necesitatea de a respecta derogările acordate prin Actul european privind accesibilitatea, în special pentru micii editori și pentru microeditori, și de a garanta că cerința de a face accesibile cărțile electronice nu duce la o ofertă redusă a cărților pe piață;
8. invită statele membre să ofere un sprijin financiar și structural adecvat sectorului, în special IMM-urilor și microîntreprinderilor, finanțând totodată cercetarea și inovarea dedicate creșterii accesibilității;
9. invită Comisia ca, în evaluarea sa la jumătatea perioadei a programului „Europa creativă” 2021-2027, să introducă obiective măsurabile cu privire la modul în care finanțarea este utilizată pentru a îmbunătăți accesibilitatea cărților pentru persoanele cu dizabilități;

Sprrijinirea și promovarea unei mai bune circulații a cărților europene

10. invită Comisia și statele membre să majoreze bugetul pentru programul „Europa creativă” pentru perioada 2028-2034, în special prin alocarea mai multor fonduri sectorului cărții, și să extindă sprijinul acordat sectorului prin programul Orizont Europa pentru perioada 2028-2034;
11. îndeamnă statele membre să promoveze diverse opere cu valoare societală și culturală semnificativă prin creșterea bugetului pentru achizițiile bibliotecilor, astfel încât acestea să poată extinde gama de cărți și colecții și să răspundă nevoilor comunităților lor; îndeamnă, de asemenea, statele membre să sprijine librăriile locale și să garanteze capacitatea de investiție a editorilor;
12. reliefează că trebuie sprijinită scrierea și traducerea cărților europene, în special prin creșterea finanțării publice la nivel național și european, pentru a îmbunătăți circulația, vizibilitatea și diversitatea cărților traduse;
13. invită, în acest context, Comisia și statele membre să promoveze diversitatea culturală prin sprijinirea traducerii cărților în limbile regionale, minoritare și mai puțin utilizate;
14. remarcă necesitatea de a sprijini traducerea cărților de non-ficțiune europene, în special prin programul „Europa creativă”, care în prezent nu permite acest lucru;
15. subliniază importanța mobilității și a schimburilor pentru autori și traducători pentru a le facilita munca creativă și pentru a le îmbunătăți oportunitățile de a dobândi noi experiențe profesionale în străinătate;
16. salută noua inițiativă de mobilitate „Culture Moves Europe”, care face parte din programul „Europa creativă” și oferă granturi de mobilitate artiștilor și profesioniștilor din domeniul cultural, în special traducătorilor literari;
17. invită, în acest sens, Comisia să analizeze posibilitatea de a extinde această inițiativă și la alți reprezentanți ai sectorului cărților;

18. reamintește că capacitatea sectorului cărților de a menține o rețea diversă de comercianți de cărți și o piață bazată pe inovare se bazează pe o educație și o formare adecvate, care să le permită oamenilor să urmeze o carieră în industria cărților;
19. subliniază desemnarea de către Comisie a anului 2023 drept Anul European al Competențelor și, în acest context, invită statele membre să sprijine programele de educație și formare destinate diferiților actori din sectorul cărților;
20. accentuează importanța Premiului UE pentru literatură, care evidențiază creativitatea și diversitatea ficțiunii contemporane a UE, promovează circulația operelor literare din UE și încurajează creșterea interesului pentru operele literare care provin din alte state membre;
21. sprijină promovarea și popularizarea într-o mai mare măsură a EUPL (Premiul UE pentru literatură) în statele membre, inclusiv prin crearea unei categorii a UE pentru cărțile europene pentru copii;
22. subliniază rolul pozitiv al influențatorilor în promovarea cărților pe platformele de comunicare socială într-un mod inovator, încurajând astfel lectura și cultura europeană în rândul generațiilor mai tinere;

Către o cultură a lecturii favorabilă incluziunii

23. solicită mai multe inițiative de promovare a lecturii în statele membre, cum ar fi introducerea unor „vouchere culturale”, în special pentru tineri și grupurile marginalizate, care ar putea facilita cumpărarea de cărți;
24. încurajează statele membre să dezvolte o politică națională integrată pentru promovarea competențelor de alfabetizare, inclusiv prin cooperarea dintre sectorul cărții și cel al educației, și invită Eurostat să furnizeze date actualizate și comparabile privind obiceiurile de citire, în special în rândul copiilor;
25. solicită mai mult sprijin, în special, pentru cărțile pentru copii, care ar trebui să fie promovate prin instituirea unui „program pentru prima carte” sau a unor inițiative similare la nivel național pentru a încuraja lectura;
26. subliniază importanța lecturii timpurii, în special a cărților tipărite, pentru dezvoltarea competențelor cognitive și de alfabetizare ale copiilor;
27. subliniază, în acest sens, rolul pe care bibliotecile școlare și bibliotecarii formați îl au în ceea ce privește furnizarea de orientări, facilitarea accesului la cunoștințe și promovarea obiceiurilor de citire;
28. salută lansarea de către Comisie a primei Zile a Autorilor Europeni pentru a încuraja citirea de cărți în rândul generațiilor mai tinere și își exprimă dorința de a se implica în continuarea și dezvoltarea acestei inițiative, pentru a consolida în mod durabil rezultatele sale;
29. invită statele membre să creeze o rețea de „ambasadori ai lecturii”, formată din modele respectate și influente, care să-și împărtășească pasiunea și entuziasmul pentru a promova lectura;

30. subliniază rolul important jucat de Europeana, platforma digitală a patrimoniului cultural al Europei; solicită, în acest context, să se depună mai multe eforturi pentru a dezvolta, a finanța și a promova în continuare platforma;
31. subliniază rolul bibliotecilor și al librăriilor ca spații sigure și primitoare, în care se respectă o mare diversitate de puncte de vedere și în care sunt organizate activități de lectură și culturale; regretă toate atacurile împotriva acestora;
32. subliniază rolul social al bibliotecilor ca locuri în care cetățenii se întâlnesc cu autorii și fac schimb de opinii, în special în orașele mici și în regiunile mai puțin dezvoltate; invită statele membre să aloce fonduri adecvate bibliotecilor și subliniază importanța cooperării dintre bibliotecile publice din întreaga Europă;
33. subliniază că librăriile independente sunt pietrele de temelie ale comunităților locale, oferind o experiență diferențiată clienților și sprijinind adesea autorii noi și locali;
34. invită așadar Comisia să creeze o etichetă pentru librăriile independente din UE, pentru a spori vizibilitatea librăriilor locale și a promova diversitatea cărților europene;
35. subliniază rolul pozitiv al târgurilor de carte în promovarea lecturii și a autorilor, a circulației cărților europene și în schimbul de bune practici în cadrul sectorului;
36. ia act cu îngrijorare de tendințele tot mai mari de cenzură din unele state membre și reamintește că sectorul cărților joacă un rol semnificativ în protejarea libertății de exprimare și în combaterea dezinformării, în special asigurând că autorii, inclusiv cei din medii diverse și marginalizate, au acces la oportunități de sprijin și formare;
37. salută diversele inițiative de sprijinire a Ucrainei de la începutul războiului, în special cele menite să asigure accesul copiilor la cărți, să faciliteze integrarea refugiaților și să protejeze cultura ucraineană;
38. invită Comisia să se asigure că există în continuare fonduri suficiente pentru a sprijini sectorul cărților din Ucraina, inclusiv artiștii și autorii pe durata războiului și a reconstrucției țării;
39. subliniază rolul jucat de programul „Europa creativă” pentru finanțarea unora dintre aceste proiecte, cum ar fi inițiativa „Tales of EUkraine”;

Provocări pentru creșterea sectorului cărții în viitor

40. încurajează Comisia și statele membre să sprijine tranziția verde a sectorului cărților, în special prin stimulente financiare, cercetare și colaborare între toți actorii din lanțul de aprovizionare, inclusiv privind utilizarea materiilor prime, ambalarea sustenabilă și transportul necesar pentru producția și distribuția de cărți tipărite;
41. subliniază că hârtia continuă să aibă o importanță majoră în industria cărților și invită Comisia să țină seama de acest lucru la elaborarea și punerea în aplicare a politicilor de tranziție verde;
42. salută eforturile sectorului de a produce cărți tipărite într-un mod mai ecologic și mai sustenabil prin utilizarea hârtiei certificate și reciclate, precum și prin diverse inițiative

- conexe, cum ar fi calculatoarele de amprentă de carbon și etichetele ecologice, care le permit consumatorilor să înțeleagă și să minimizeze impactul lor asupra mediului;
43. invită Comisia să creeze o etichetă „Tipărit în Europa”;
  44. invită statele membre și părțile interesate din sectorul cărții să elaboreze planuri pentru prevenirea și eliminarea cărților excedentare și defectuoase în cadrul tranziției verzi a sectorului, inclusiv prin sprijinirea programelor de tipărire la cerere și prin limitarea distrugerii exemplarelor, în special atunci când este legată de reînnoirea colecțiilor;
  45. invită Comisia și statele membre să monitorizeze producția de hârtie și cerneluri și să sprijine dezvoltarea capacităților industriale ale sectorului european al cărții pentru a reduce emisiile de carbon prin tipărirea de cărți în Europa, inclusiv cărți pentru copii și tineri;
  46. invită Comisia să stabilească orientări clare pentru aplicarea Regulamentului privind defrișările, ținând seama de natura specifică și de complexitatea sectorului cărților, pentru a se asigura că obligațiile diferiților actori rămân proporționale și fezabile;
  47. recunoaște utilizarea în acest sector a inteligenței artificiale (IA), cum ar fi analiza automată a textului, marcarea metadatelor, vizibilitatea online și instrumentele profesionale de automatizare a traducerii;
  48. subliniază importanța transparenței în ceea ce privește formarea în domeniul IA, inclusiv colectarea de date și sursele acestora;
  49. încurajează statele membre și Comisia să sprijine formarea celor implicați în sectorul cărților, pentru a-i înzestra cu cunoștințele și competențele necesare în vederea adaptării cu succes la schimbările legate de IA;
  50. invită Comisia să sprijine proiectele de cercetare și inovare privind utilizarea IA, pentru a spori eficiența sectorului, în special în ceea ce privește sustenabilitatea mediului și accesibilitatea, de exemplu prin intermediul programului Orizont Europa;
  51. invită Comisia să sprijine inițiativele naționale privind schimbul de date și standardizarea și să colecteze date despre întregul sector european al cărților, astfel încât să înțeleagă mai bine provocările cu care se confruntă acesta și să îl sprijine în continuare, optimizând eforturile de producție, distribuție și sustenabilitate;
  52. subliniază importanța colectării de date de la editori pentru a indica originea tuturor părților cărții de-a lungul întregului lanț de producție, inclusiv informații privind locul de origine și certificarea sursei materialelor utilizate;
  53. invită statele membre să asigure condiții de muncă decente pentru angajații din sectorul cărților, inclusiv o remunerație echitabilă pentru traducători și autori;
  54. constată că, deși femeile reprezintă majoritatea angajaților din sectorul cărților, ele continuă să fie subreprezentate în funcții executive de conducere;

55. solicită ca, în statele membre, cărțile să beneficieze de o cotă zero de TVA, indiferent de formatul lor sau de modul în care sunt accesate, pentru a sprijini economia bazată pe cunoaștere, a încuraja lectura și a promova beneficiile ei pe tot parcursul vieții;
56. evidențiază că este necesar să se asigure o concurență loială și transparența privind proprietatea caselor de editură pe piața cărților pentru a garanta posibilitățile de alegere ale consumatorilor și diversitatea culturală; reliefează practicile neloiale ale anumitor actori online dominanți care abuzează de poziția lor în detrimentul unor actori mai mici din lanțul valoric;
57. subliniază rolul jucat de costurile de livrare gratuite sau scăzute oferite de unele platforme online dominante pentru a atrage consumatorii și impactul pe care acest lucru îl are asupra concurenței loiale, în special în ceea ce privește librăriile independente;
58. solicită interoperabilitatea cărților electronice între dispozitive, deoarece consumatorii ar trebui să își poată achiziționa cărțile electronice de la orice furnizor, indiferent de dispozitivul lor electronic de lectură, și să poată accesa, citi, stoca și transfera orice carte electronică în orice format;
59. îndeamnă Comisia să includă interoperabilitatea formatelor și dispozitivelor de cărți electronice în domeniul de aplicare al Regulamentului privind piețele digitale;
60. invită Comisia și statele membre să monitorizeze punerea în aplicare efectivă a Regulamentului privind piețele digitale de către actorii dominanți de pe piața online și respectarea de către aceștia a obligațiilor lor;
  - o
  - o
  - o
61. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

I. Prezentare generală

„Nu trebuie să arzi cărțile ca să distrugi o cultură. Ajunge să-i faci pe oameni să nu le mai citească.”

Citatul din Fahrenheit 451, carte scrisă Ray Bradbury, este important pentru societate în multe privințe. Dacă oamenii încetează să mai citească cărți, încetează și dobândirea cunoștințelor. Cunoașterea înseamnă putere. Este un exemplu grăitor care avertizează cu privire la cenzură și la pericolele unei societăți fără cunoaștere și fără gândire independentă. Unul dintre primele lucruri pe care agresorii le ordonă întotdeauna în vremuri de război, ca în Ucraina, este arderea tuturor cărților care se opun ideologiei lor. Așadar, numai o societate educată își poate folosi vocea pentru a-și proteja cultura. face pe oameni să nu mai citească este cel mai rapidă mod de a pierde tot ceea ce ne ajută să progresăm ca societate.

În acest context, cărțile sunt de neprețuit, deoarece sunt baza învățării și a cunoașterii. Atunci când copiii învață să citească, ei nu doar descifrează cuvinte, mințile lor se deschid către o lume a ideilor fără limite. Ei își dezvoltă capacitatea de a gândi critic, care îi ajută să devină cetățeni activi și informați, care pot participa pe deplin la procesul democratic. Cărțile sunt și o sursă importantă de divertisment și să ne ajută să călătorim fără a ne deplasa. Ele ne stimulează imaginația și creativitatea și ne permit să înțelegem mai bine lumea în care trăim.

Sectorul european al cărții este unul dintre cele mai mari sectoare culturale și creative din UE, angajând peste o jumătate de milion de persoane și publicând aproximativ 600 000 de titluri anual. Acesta reflectă și promovează diversitatea culturală și lingvistică a UE. Deși este alcătuit în cea mai mare parte din IMM-uri, sectorul este și lider mondial, majoritatea editurilor de top fiind europene.

În ultimele decenii, sectorul a cunoscut schimbări majore, în special din cauza tehnologiilor digitale și a ascensiunii actorilor dominanți de pe piața online. De asemenea, se confruntă cu numeroase provocări, cum ar fi eforturile pentru o mai mare sustenabilitate a mediului și dezvoltarea inteligenței artificiale (IA). Atunci când Parlamentul European a adoptat Rezoluția privind „i2010: Spre o bibliotecă digitală europeană”, apariția cărților electronice era o preocupare importantă. Întrucât popularitatea lor a crescut constant de-a lungul anilor, s-a presupus că își vor pierde importanța cărțile tipărite. Cu toate acestea, în ciuda extinderii internetului și a trecerii societății la stiluri de viață digitale, atașamentul față de aspectul, mirosul și sentimentul creat de o carte tipărită rămâne preponderent. Cu toate acestea, sectorul se confruntă cu alte dificultăți, cum ar fi creșterea costurilor de producție și problemele legate de lanțul de aprovizionare cu hârtie.

În plus, puterea și valoarea cărților în viețile oamenilor au fost demonstrate clar în timpul pandemiei de COVID-19. Multe persoane au apelat la cărți ca să găsească alinare și ca să facă față izolării și consecințelor acesteia. Părinții au achiziționat mai multe cărți educaționale pentru copiii lor pentru a compensa închiderea școlilor. Pandemia a oferit un test semnificativ sectorului cărților prin închiderea temporară a bibliotecilor și a librăriilor și anularea evenimentelor, a târgurilor și amânarea noilor publicații.

Cu toate acestea, sectorul s-a dovedit a fi robust și adaptabil în găsirea de noi modalități de a promova cărțile, iar vânzările de cărți electronice și de cărți audio au crescut semnificativ. De asemenea, și-a îndeplinit responsabilitatea societală prin găsirea unor soluții excepționale pentru a se asigura că studenții și copiii pot avea în continuare acces la conținutul necesar pentru educația lor.

II. Principalele recomandări ale raportorului

Prin urmare, raportorul salută oportunitatea de a analiza diferitele aspecte care afectează sectorul european al cărții, pe care Parlamentul European nu le-a abordat de mulți ani.

În acest context, raportorul ar dori să facă o serie de recomandări în domenii specifice pentru a sprijini competitivitatea sectorului european al cărții, consolidând, în același timp, rolul cărților în societate ca prioritate. Raportorul prezintă diverse acțiuni posibile, grupate în patru teme descrise mai jos.

a. Importanța societală a accesului la cărți

Cărțile sunt bunuri indispensabile și, de la crearea lor până în momentul în care ajung în mâinile cititorului, ele trec printr-un lung proces în care sunt implicați numeroși actori din lanțul valoric al sectorului cărților. Deși scriitorii sunt cei mai vizibili actori ai acestui lanț valoric, ei nu ar putea ajunge pe cont propriu la toți cititorii potențiali. Numai cooperarea reciproc avantajoasă dintre scriitori, editori, librari, traducători, biblioteci și ceilalți intermediari de-a lungul lanțului valoric, fiecare cu rolul său specific, poate permite cărților să își atingă întregul potențial și, în cele din urmă, poate aduce beneficii societății în ansamblu.

Unii dintre acești actori, cum ar fi librăriile și bibliotecile, joacă, de asemenea, un rol social, în special în regiunile rurale sau mai puțin dezvoltate, devenind locuri în care cetățenii se pot întâlni cu autorii, pot face schimb de opinii sau pot avea pur și simplu acces la cultură și educație.

Trebuie luate măsuri pentru a extinde accesul la cultură, informare și petrecerea timpului liber pentru persoanele cu dizabilități, ajutându-le să participe pe deplin la societate. În special, îmbunătățirea accesibilității cărților pentru persoanele cu dizabilități, nevăzătoare și cu deficiențe de vedere trebuie să fie o prioritate pentru sectorul european al cărții. Cititorii nevăzători și cu deficiențe de vedere dispun de o gamă foarte limitată de titluri de carte, deoarece doar o foarte mică parte din cărți sunt disponibile în formate adecvate. În cadrul revizuirii programelor „Europa creativă” și „Orizont Europa”, raportorul sugerează explorarea modalităților de sprijinire a finanțării și a cercetării pentru cărți în formate accesibile.

În plus, Actul european privind accesibilitatea (AEA), adoptat în 2019, prevede un cadru legislativ care armonizează normele privind accesibilitatea unei serii de produse, servicii și infrastructuri pentru persoanele afectate de o dizabilitate, în special cărțile electronice. Cu toate acestea, unele state membre nu au transpus încă AEA. Așadar, raportorul îndeamnă statele membre în cauză să transpună AEA cât mai curând posibil.

b. Sprijinirea și promovarea unei mai bune circulații a cărților europene

Multe cărți europene nu sunt disponibile pentru toți europenii, din cauza fragmentării lingvistice și geografice a piețelor, a dinamicii pieței și a dominației cărților scrise în limba engleză.

Instituțiile publice de la nivel național și european au instituit deja mecanisme de finanțare pentru a promova diversitatea și a crește numărul de opere literare transfrontaliere, cum ar fi Europa creativă. Cu toate acestea, disponibilitatea cărților traduse în UE rămâne destul de scăzută. Literatura multor țări europene este rareori tradusă în alte limbi, în special din cauza lipsei traducătorilor sau a finanțării. Raportorul ar dori, astfel, să sublinieze că traducerea joacă un rol strategic în promovarea diversității culturale și lingvistice a UE, permițând cetățenilor din întreaga UE și din afara acesteia să descopere opere literare din alte țări europene.

Raportorul ar dori, de asemenea, să remarce rolul bibliotecilor și al librăriilor locale în sprijinirea diversității culturale. În acest sens, el ar îndemna statele membre să majoreze bugetul alocat bibliotecilor pentru a cumpăra cărți, susținând în acest fel și librăriile locale.

Ca prioritate principală pentru următorul cadru financiar multianual, raportorul solicită o creștere a bugetului programului „Europa creativă” pentru perioada 2028-2034, pentru a oferi mai multe fonduri specifice sectorului cărții, inclusiv asistență pentru traducerea cărților de non-ficțiune. În acest context, programul Orizont Europa ar trebui extins și la sectorul cărților.

Raportorul salută și inițiativele luate la nivelul UE, cum ar fi Premiul Uniunii Europene pentru literatură, sprijinit de programul „Europa creativă”, care ar trebui dezvoltate și promovate în continuare.

c. Către o cultură a lecturii favorabile incluziunii

Raportorul ar dori să încurajeze statele membre să recunoască rolul esențial pe care cărțile îl joacă în societate din punct de vedere cultural, social, economic și intelectual și să ia măsuri pentru a promova cititul.

Având în vedere creșterea dramatică a timpului petrecut în fața ecranelor, în special pentru generațiile mai tinere, promovarea lecturii de la o vârstă fragedă devine și mai importantă. „Programul prima carte”, care există în unele țări, oferă copiilor o primă carte și un abonament la bibliotecă. Acesta ar fi un proiect-pilot excelent de întreprins la nivelul UE pentru a încuraja părinții să colaboreze cu bibliotecile din vecinătatea lor.

În plus, raportorul ar dori să invite statele membre să lanseze mai multe inițiative pentru a stimula lectura și vizibilitatea operelor literare europene și accesul la ele, inclusiv crearea de vouchere culturale pentru a facilita achiziționarea de cărți și accesul la acestea. Pasiunea și entuziasmul pentru lectură în rândul cetățenilor UE pot fi inspirate și de „ambasadorii lecturii”.

Raportorul salută diversele inițiative existente, care vizează în special promovarea lecturii în rândul generațiilor mai tinere, și ar dori să sprijine, în acest sens, lansarea de către Comisie, la 27 martie 2023, a primei ediții a Zilei Autorilor Europeni.

În plus, el solicită, de asemenea, Comisiei să creeze o etichetă care să recunoască librăriile independente din UE, care promovează cărțile europene și le conferă vizibilitate. Acest lucru ar contribui la asigurarea unor condiții de concurență echitabile având în vedere că anumiți actori dominanți de pe piață abuzează de poziția lor în detrimentul celorlalți actori din lanțul valoric.

Raportorul ar dori, de asemenea, să sublinieze importanța diferitelor inițiative de sprijinire a

lecturii în Ucraina, cum ar fi „Tales of EUkraine” (Povești din UEcraina), care asigură accesul copiilor la cărți și sprijină protejarea culturii ucrainene.

În cele din urmă, raportorul ar dori să sublinieze importanța platformei digitale a patrimoniului cultural, Europeană, care ar trebui dezvoltată în continuare, în special cu sprijin financiar și de promovare, pentru a-i conferi mai multă vizibilitate la nivelul UE.

d. Provocări pentru creșterea sectorului cărții în viitor

În primul rând, raportorul salută numeroasele inițiative ale sectorului de a reduce impactul asupra mediului al producerii cărților, cum ar fi calculatoarele de emisii și etichetele ecologice. El ar dori, de asemenea, să sublinieze că eforturile depuse în domeniul hârtiei dau rezultate: de exemplu, 98 % din hârtia utilizată pentru tipărirea cărților în Franța este certificată sau reciclată. Cu toate acestea, rămân multe aspecte de îmbunătățit în continuare pentru sustenabilitatea producției și distribuției de cărți.

Deși nu există nicio îndoială că posibilitatea de a stoca sute de cărți pe un singur dispozitiv este extrem de convenabilă și eficientă, aceasta nu înseamnă că, în mod obligatoriu, cărțile electronice de pe un dispozitiv de lectură specific sunt mai ecologice decât o bibliotecă personală de cărți pe hârtie, în special pentru cititorii ocazionali. În acest context, susținerea transformării ecologice a sectorului european al cărții în ansamblul său este esențială și necesită sprijin, cercetare și finanțare adecvate.

În plus, sectorul european al cărții, la fel ca alte sectoare, este afectat de evoluțiile tehnologice și trece printr-o transformare semnificativă din cauza IA. Raportorul consideră că IA poate avea efecte pozitive asupra sectorului, dar prezintă și riscuri. Acest lucru se aplică mai ales lipsei de transparență despre ceea ce s-a inclus în setul de date pentru antrenarea IA și de unde au fost colectate datele. Prin urmare, raportorul subliniază că trebuie sprijinite proiectele de cercetare și inovare legate de utilizarea IA în acest sector și asigurată transparența cu privire la modul în care este antrenată IA.

De asemenea, este important să se colecteze date privind piața europeană a cărților în ansamblu și să se sprijine inițiativele naționale pentru schimbul de date și standardizarea în cadrul lanțului valoric. Acest lucru ar contribui la optimizarea mai mare a eforturilor de producție, distribuție și sustenabilitate.

Un alt aspect esențial este lipsa interoperabilității. Unele formate de cărți electronice și unele dispozitive electronice de lectură nu sunt interoperabile în prezent, din cauza existenței unor modele care nu sunt interoperabile în mod voit. Aceste produse au fost dezvoltate de câțiva actori dominanți de pe piață pentru a ține consumatorii captivi în ecosistemul și în serviciile lor, provocându-le confuzie și frustrare. Raportorul consideră că această practică este dăunătoare și pentru concurența loială și solicită așadar interoperabilitatea cărților electronice și a dispozitivelor de lectură și includerea sa în domeniul de aplicare al Actului legislativ privind piețele digitale cât mai curând posibil.

În cele din urmă, raportorul subliniază importanța unei cote zero de TVA pentru cărțile din statele membre, indiferent de formatul cărților sau de modul în care sunt accesate, pentru ca acestea, ca bunuri esențiale, să devină mai abordabile și mai accesibile publicului.

În concluzie, raportorul consideră că aceste recomandări vor oferi un sprijin vital sectorului european al cărții, care este necesar pentru a face față numeroaselor dificultăți noi și pentru a

garanta că societatea noastră continuă să beneficieze de o selecție diversă de literatură europeană.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA COMPETENTĂ**

Date adopted	18.7.2023
Rezultatul votului final	+ : 27 - : 0 0 : 1
Membri titulari prezenți la votul final	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Laurence Farrang, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Martina Michels, Niklas Nienass, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Membri supleanți prezenți la votul final	Isabella Adinolfi, Ibán García Del Blanco, Rob Rooker, Marc Tarabella
Membri supleanți [articolul 209 alineatul (7)] prezenți la votul final	Angel Dzhambazki, Erik Marquardt

**VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL
ÎN COMISIA COMPETENTĂ**

27	+
ECR	Dzhambazki Angel, Rooken Rob
ID	Anderson Christine
NI	Tarabella Marc
PPE	Ademov Asim, Adinolfi Isabella, Frankowski Tomasz, Pollák Peter, Sojdrová Michaela, Verheyen Sabine, Zagorakis Theodoros, Zver Milan
Renew	Cicurel Ilana, Farreng Laurence, Joveva Irena
S&D	García Del Blanco Ibán, Guillaume Sylvie, Heide Hannes, Kammerevert Petra, Matic Predrag Fred, Ros Sempere Marcos, Smeriglio Massimiliano
The Left	Kizilyürek Niyazi, Michels Martina
Verts/ALE	Franz Romeo, Marquardt Erik, Nienass Niklas

0	-
----------	----------

1	0
NI	Bocskor Andrea

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri